

ADVIES RAADGEVEND COMITÉ OPGROEIEN

Advies: 2025/ 15

Betreffende: Ontwerp van besluit Vlaamse regering tot toekenning van een subsidie aan het Kennis- en Innovatiecentrum voor het jonge kind

1 ADVIESVRAAG

Op vraag van de leidend ambtenaar

2 GRONDEN VOOR HET ADVIES

Het advies heeft betrekking op de opdracht van het agentschap inzake de kerntaken zoals omschreven in artikel 5 van het Decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien Regie.

3 BEHANDELING VAN HET ADVIES

De kamer kinderopvang en preventieve gezinsondersteuning (hierna 'de Kamer') behandelde het advies op 10 december 2025. De leden bekrachtigden het advies via schriftelijke procedure. Vervolgens werd het advies, gelet op de hoogdringendheid, onmiddellijk rechtsgeldig verklaard door de voorzitter van het raadgevend comité (huishoudelijk reglement artikel 17, tweede lid).

Documenten die ter voorbereiding aan de leden werden bezorgd:

- Nota voor de kamer kinderopvang en preventieve gezinsondersteuning ter situering van de adviesvraag.
- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie aan het Kennis- en Innovatiecentrum voor het jonge kind en de bijbehorende Nota Vlaamse regering

Het ontwerp van besluit werd kort toegelicht door de betrokken stafmedewerker.

4 ADVIES

De Kamer verwacht voor de sector een positieve impuls met de oprichting van een nieuw Kennis- en Innovatiecentrum voor het jonge kind. Ze waardeert de bijkomende investering zoals beschreven in punt 3.C – Budgettaire impact voor de Vlaamse overheid – op p. 8 van de Nota Vlaamse regering. Toch houden de leden van de kamer eraan om bij wijze van advies enkele kritische reflecties mee te geven.

De Kamer plaatst vraagtekens bij:

- De ruime doelgroep waarop het Kennis- en innovatiecentrum zich richt. Een brede doelgroep biedt voordelen, zoals het stroomlijnen van initiatieven en toepasbaarheid in diverse settings. De leden hebben evenwel vragen bij de haalbaarheid: zal er voldoende ruimte zijn om als centrum een rol te spelen naar alle doelgroepen? T.a.v. de Huizen van het Kind en de actoren in de preventieve gezinsondersteuning, maar ook de buitenschoolse kinderopvang, worden er mogelijk verwachtingen gecreëerd die niet kunnen worden ingelost.
- Het toekennen van de subsidie aan één bestaande organisatie.
 - Werd een tender of oproep overwogen? Een tender had nog meer focus kunnen leggen op samenwerking en verbinding met de vandaag aanwezige kennis en innovatie.
 - Is één organisatie de beste keuze? Gezien de omvang van de opdracht en het belang van samenwerking en verbinding met relevant externe partijen zoals hogescholen, ondersteuners en pools?
- De keuze voor vzw “Vernieuwing in de Basisvoorziening voor Jonge Kinderen” (VBJK), waarvan de leden overtuigd zijn dat er veel expertise aanwezig is, maar die momenteel kampt met organisatorische uitdagingen.

De Kamer verwacht dat de overheid, m.b.t. de opdrachten van het Kennis- en Innovatiecentrum Kinderopvang, meer garanties inbouwt om te komen tot samenwerking met de betrokken partijen. De leden vragen de lijst van partners, waarmee moet worden samengewerkt, niet te beperken gezien de brede scope met betrekking tot de doelgroep.

De Kamer dringt aan op een duidelijk koppeling van de beschikbare middelen aan de doelgroep en betreurt het overhevelen van middelen voor ondersteuning van het ondernemerschap (Mentes), resp. ondersteuning op de werkvloer (pools gezinsonvang), naar het Kennis- en Innovatiecentrum voor het jonge kind. Ze benadrukken de dringende nood aan ondersteuning van het ondernemerschap, de ongekwalificeerde kinderbegeleiders en de transitie van onthaalouders sui generis naar het werknemersstatuut.

De Kamer stemt in met de structuren opgesomd in artikel 3, maar vraagt zich af of de concrete samenstelling van het Bestuursorgaan bij besluit moet worden geregeld (zie artikel 3,2°). Moet dit niet aan de organisatie zelf worden overgelaten? De leden vragen daarom, in het ontwerp van besluit, niets op te nemen over de concrete samenstelling van de verschillende structuren.

De Kamer heeft ook vragen bij de rol van het Bestuursorgaan, de Wetenschappelijke raad en de Gebruikersraad. Ze stellen dat:

- Het Kennis- en Innovatiecentrum voor het jonge kind onafhankelijk moet kunnen functioneren. Om die reden plaatsen de leden kanttekeningen bij de betrokkenheid van Opgroeien binnen het

Bestuursorgaan. Wel benadrukken zij het belang van een constructieve samenwerking tussen Opgroeien en het Kennis- en Innovatiecentrum voor het jonge kind.

- De Wetenschappelijke Raad en de Gebruikersraad moeten actief betrokken zijn bij de sturing van het Kennis- en Innovatiecentrum voor het jonge kind. Ze moeten bijdragen aan de resultaten die voor de sector worden gerealiseerd.
- De Gebruikersraad, die een weerspiegeling moet zijn van de diversiteit aan aanbieders in de sector, moet meer kunnen doen dan reageren op afgewerkte documenten. Bij wijze van voorbeeld geven de leden aan dat het niet kan zijn dat alleen voorzieningen met een subsidie inkomenstarief vertegenwoordigd zijn.

De Kamer stelt vast dat de evaluatie door het agentschap Opgroeien (artikel 10) vooral focust op kwantitatieve indicatoren. De leden pleiten voor een evaluatie van:

- de kwalitatieve meerwaarde van het Kennis- en Innovatiecentrum voor het jonge kind;
- de impact op de sector in functie van de verschillende thema's.

De Kamer verwacht ook dat de Vlaamse overheid de beoogde efficiëntiewinst concretiseert en opvolgt.

De Kamer is bezorgd over enkele specifieke opdrachten van het Kennis- en innovatiecentrum, zoals begeleidingstrajecten en het organiseren van lerende netwerken, omdat deze dreigen te overlappen met de opdrachten van het ondersteuningsnetwerk.

Tot slot, de Kamer stelt vast dat in dit besluit voor het eerst de koppeling wordt gemaakt tussen saldoafrekening en reserves. De leden zien hierin een precedent en vragen overleg rond deze wending in het beleid van de Vlaamse overheid.

Mieke Segers

Voorzitter raadgevend comité